

У випуску представлені дослідження актуальних проблем економічної теорії, страхування, управління ризиками, перестрахування, державного управління, міжнародної економіки, економіки підприємства, менеджменту, маркетингу, управління інвестиціями, теорії фінансів, банківської справи, статистики та шляхи й засоби вирішення цих проблем.

Для наукових працівників, практиків, викладачів, аспірантів, студентів.

В выпуске представлены исследования актуальных проблем экономической теории, страхования, управления рисками, перестрахования, государственного управления, международной экономики, экономики предприятия, менеджмента, маркетинга, управления инвестициями, теории финансов, банковского дела, статистики, а также пути и средства решения этих проблем.

Для научных работников, практиков, преподавателей, аспирантов, студентов.

The research results on current problems of economic theory, insurance, risk management, reinsurance, public administration, international economics, business economics, management, marketing, investment management, theory of finance, banking, statistics, the ways and means of solving these problems are released in the issue.

For researchers, practitioners, teachers and students.

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР
РЕДАКЦІЙНА
КОЛЕГІЯ**

В. Д. Базилевич, д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України (Україна)
Г. О. Харламова, канд. екон. наук, доц. (відп. секр.) (Україна); С. Х. Аггелопулос, д-р наук, проф. (Греція); Х. Алпас, д-р екон. наук, проф. (Туреччина); Х. Батзіос, д-р наук, проф. (Греція); Х. Я. Башев, д-р екон. наук, проф. (Болгарія); М. Ван Рооіджен, д-р наук, проф. (Великобританія); К. Віталє, д-р наук, проф. (Хорватія); В. Дитріх, д-р наук, проф. (Німеччина); Г. Друтейкіне, д-р наук, проф. (Литва); М. Зінельдін, д-р наук, проф. (Швеція); А. Савватеев, канд. наук, проф. (РФ); Р. С. Сербу, канд. наук, проф. (Румунія); Е. Стойка, канд. наук, доц. (Румунія); О. І. Жилінська, канд. екон. наук, доц. (Україна); Б. А. Засадний, канд. екон. наук, доц. (Україна); А. І. Ігнатюк, д-р екон. наук, проф. (Україна), Н. В. Ковтун, д-р екон. наук, проф. (Україна); Г. І. Купалова, д-р екон. наук, проф. (Україна); І. О. Лютий, д-р екон. наук, проф. (Україна); І. І. Мазур, д-р екон. наук, проф. (Україна); С. В. Науменкова, д-р екон. наук, проф. (Україна); Р. В. Пікус, канд. екон. наук, проф. (Україна); А. О. Старостіна, д-р екон. наук, проф. (Україна); Г. М. Филюк, д-р екон. наук, проф. (Україна); О. І. Черняк, д-р екон. наук, проф. (Україна); В. Г. Швець, д-р екон. наук, проф. (Україна)

Адреса редколегії

03022, Київ-22, вул. Васильківська, 90-а, економічний факультет
☎ (38044) 259 71 82; <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua>

Затверджено

Вченою радою економічного факультету
25.06.14 (протокол № 10)

Атестовано

Вищою атестаційною комісією України.
Постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 10.11.10

Зареєстровано

Державною реєстраційною службою України.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 19866-9666ПР від 29.04.13

Засновник
та видавець

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет".
Свідоцтво внесено до Державного реєстру
ДК № 1103 від 31.10.02

Адреса видавця

01601, Київ-601, 6-р Т.Шевченка, 14, кімн. 43
☎ (38044) 239 31 72, 239 32 22; факс 239 31 28

Журнал входить
до наукометричних баз /
Abstracted and Indexed:

RINC (E-Library)
Ulrich's Periodicals Directory
Google Scholar
RePEc
Соционет
Index Copernicus (ICV 2013 = 6.54)
CyberLeninka
OCLC WorldCat
Bielefeld Academic Search Engine (BASE)
Registry of Open Access Repositories (ROAR)
The Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR)
IDEAS
EconPapers
The Maksymovych Scientific Library of the Taras Shevchenko Kyiv National University
National Library of Ukraine Vernadsky

BULLETIN

OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV

ISSN 1728-2667

ECONOMICS

7(160)/2014

Established in 1958

The research results on current problems of economic theory, insurance, risk management, reinsurance, public administration, international economics, business economics, management, marketing, investment management, theory of finance, banking, statistics, the ways and means of solving these problems are released in the issue.

For researchers, practitioners, teachers and students.

У випуску представлені дослідження актуальних проблем економічної теорії, страхування, управління ризиками, перестраховання, державного управління, міжнародної економіки, економіки підприємства, менеджменту, маркетингу, управління інвестиціями, теорії фінансів, банківської справи, статистики та шляхи й засоби вирішення цих проблем.

Для наукових працівників, практиків, викладачів, аспірантів, студентів.

В выпуске представлены исследования актуальных проблем экономической теории, страхования, управления рисками, перестрахования, государственного управления, международной экономики, экономики предприятия, менеджмента, маркетинга, управления инвестициями, теории финансов, банковского дела, статистики, а также пути и средства решения этих проблем.

Для научных работников, практиков, преподавателей, аспирантов, студентов.

CHIEF EDITOR	Prof. Bazylevych Viktor (Ukraine)
EDITORIAL BOARD	Dr. Kharlamova Ganna (Executive Editor) (Ukraine); Prof. Aggelopoulos Stamatis Ch. (Greece); Prof. Alpas Hami (Turkey); Prof. Bachev Hrabrin (Bulgaria); Prof. Batzios Christos (Greece); Prof. Chernyak Oleksandr (Ukraine); Prof. Ditrih Walter (Germany); Prof. Druteikiene Greta (Lithuania); Prof. Filyuk Galyna (Ukraine); Prof. Ignatyuk Angela (Ukraine); Prof. Kovtun Natalia (Ukraine); Prof. Kupalova Galyna (Ukraine); Prof. Lyuty Igor (Ukraine); Prof. Mazur Iryna (Ukraine); Prof. Naumenkova Svetlana (Ukraine); Prof. Pikus Ruslana (Ukraine); Prof. Savaateev Alexey (Russia); Dr. Serbu Razvan Sorin (Romania); Dr. Stoica Eduard (Romania); Prof. Shvets Viktor (Ukraine); Prof. Starostina Alla (Ukraine); Prof. Vitale Ksenia (Croatia); Prof. Van Rooijen Maurits (UK); Dr. Zasadny Bohdan (Ukraine); Prof. Zhilinskaya Oksana (Ukraine); Prof. Zineldin Mosad (Sweden)
Editorial address	90-A, Vasyl'kivska str., room. 701, 808; Faculty of Economics, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 03022, Kyiv, phone: +38 044 259-71-82; E-mail: visnuk.econom@gmail.com Web: http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/index.php/en/
Approved by	The Academic Council of the Faculty of Economics, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Protocol # 10 of 25th June 2014)
Accreditation	The journal is in the List of specialized scientific publications, which are to publish the main results of dissertations in Economic Sciences (Resolution of the Presidium of HAC of Ukraine №1-05/7 of 10.11.2010)
Registration	SRSU. Registration certificate KV No. 19866-9666PR dated 29.04.13
Publisher	Taras Shevchenko National University of Kyiv Publishing center "Kyiv University". DK №1103 of 31.10.02
Address of publisher	01601, Kyiv-601, Boulevard Shevchenko, 14, room. 43 ☎: +38 044 239-31-72, +38 044 239-32-22; fax: +38 044 239-31-28

ЗМІСТ

Бохан А. Глобальні виміри екологічної безпеки в домінантах стратегічного партнерства	6
Гаврилюк О. Глобальні ризики та інструменти їх мінімізації	9
Галушка З., Соболєва М. Соціальне виключення як об'єкт економічного аналізу	14
Гражевська А. Удосконалення рентних відносин як фактор підвищення енергоефективності економіки України	19
Демиденко Л. Фінансова криза ЄС: причини та шляхи подолання	23
Демидюк О. Підвищення інституційної ефективності економічної системи як чинник сталого розвитку України	27
Дубовик Т. Концептуальна модель довіри споживачів до інтернет-магазинів	33
Зянько В. Розробка моделей венчурного інвестування інноваційної діяльності	37
Калиниченко М. Мультиатрибутивна конструкція предмета сучасного маркетингу	42
Крицун К. Перспективи застосування фрактального аналізу на валютному ринку України	48
Мороз Е. Вдосконалення ціноутворення на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення – передумова впровадження ДПП	53
Осецький В., Ковтун М. Шляхи зменшення впливу невизначеності та ризиків на розвиток ринку житла України	59
Приходько К. Проблеми застосування індексів цін для оцінки ВВП та його компонентів в постійних цінах згідно методології СНР	64
Рудик Р. Стан проблем боргової політики України на ринку зовнішніх запозичень та шляхи їх вирішення	68
Строченко Н. Економічні аспекти зростання експорту продукції АПК України у контексті запровадження стандартів із вуглецевої сертифікації	75
Ткач Є., Ткач С. Причини та наслідки валютно-курсової динаміки в Україні	81
Трохлюк Т. Еколого-економічний конфлікт: сільськогосподарське використання або вирощування біомаси другого покоління	85
Харламова Г., Бутковський В. Індекс екологічної безпеки України: концепція та оцінка	92
Черняк О., Комашко О. Вплив Саймона Кузнеця на розвиток економетрики та економіки навколишнього середовища	98
Чорноус Г. Розробка інтелектуальної агентно-орієнтованої системи підтримки прийняття рішень на підприємстві	101
Шумаєва М. Індексна модель оцінювання розвитку інформаційного суспільства України на базі ІКТ-індексів	109
Додаток 1 Анотація та література (латинізація)	118
Додаток 2 Відомості про авторів	134

СОДЕРЖАНИЕ

Бохан А. Глобальные измерения экологической безопасности в доминантах стратегического партнерства.....	6
Гаврилюк О. Глобальные риски и инструменты их минимизации.....	9
Галушка З., Соболева М. Социальное исключение как объект экономического анализа.....	14
Гражевская А. Совершенствование рентных отношений как фактор повышения энергоэффективности экономики Украины.....	19
Демиденко Л. Финансовый кризис ЕС: причины и пути преодоления.....	23
Демидюк О. Повышение институциональной эффективности экономической системы как фактор устойчивого развития Украины.....	27
Дубовик Т. Концептуальная модель доверия потребителей к интернет-магазинам.....	33
Зянько В. Разработка моделей венчурного инвестирования инновационной деятельности.....	37
Калиниченко М. Мультиатрибутивная конструкция предмета современного маркетинга.....	42
Крицун К. Перспективы применения фрактального анализа на валютном рынке Украины.....	48
Мороз Э. Совершенствование ценообразования на услуги централизованного водоснабжения и водоотведения как стимул внедрения ГЧП.....	53
Осецкий В., Ковтун М. Пути снижения воздействия неопределенности и рисков на развитие рынка жилья Украины.....	59
Приходько К. Проблемы использования индексов цен для оценки ВВП и его компонентов в постоянных ценах согласно методологии СНС.....	64
Рудык Р. Состояние проблем долговой политики Украины на рынке внешних заимствований и пути их решения.....	68
Строченко Н. Экспорт зерновых и ресурсная экономика Украины: экологические стандартизация и сертификация.....	75
Ткач Е., Ткач С. Причины и последствия валютно-курсовой динамики в Украине.....	81
Трохлюк Т. Эколого-экономический конфликт сельскохозяйственное использование или выращивание биомассы второго поколения.....	85
Харламова Г., Бутьковський В. Индекс экологической безопасности Украины: концепция и оценка.....	92
Черняк А., Комашко О. Влияние Саймона Кузнеца на развитие эконометрики и экономику окружающей среды.....	98
Черноус Г. Разработка интеллектуальной агентно-ориентированной системы поддержки принятия решений на предприятии.....	101
Шумаева М. Индексная модель оценки развития информационного общества Украины на базе ИКТ-индексов.....	109
Приложение 1 Аннотация и литература (латинизация).....	118
Приложение 2 Сведения об авторах.....	134

CONTENTS

Bokhan A. Global Dimensions of Ecological Security in Dominant Strategic Partnership	6
Havryliuk O. Global Risks and Instruments of its Minimization	9
Halushka Z., Soboljeva M. Social Exclusion as an Object of Economic Analysis	14
Grazhevska A. Improvement of Rent Relations as a Factor of Increasing Theenergy Efficiency of Ukrainian Economy	19
Demydenko L. Financial Crisis in EU: Problems and Perspectives	23
Demydiuk O. Increasing Institutional Efficiency of Economic System as a Factor of Sustainable Development of Ukraine	27
Dubovyk T. Conceptual Model of Consumers Trust to Online Shops	33
Zianko V. Model Development of Venture Investment of the Innovation Activity	37
Kalynychenko M. The Multiattribute Construction of the Subject of Modern Marketing	42
Krytsun K. Aspects of Use Fractal Analysis in the Exchange Market of Ukraine	48
Moroz E. Pricing Improvement of Water Supply and Plumbing Services as a Public-Private Partnerships' Stimulus	53
Osetsy V., Kovtun M. The Ways of Reducing the Uncertainty and Risks on the Development of Residential Property Market in Ukraine	59
Prykhodko E. Issues on Using Price Indices for Estimating Gdp and its Components at Constant Prices According to SNA Methodology	64
Rudyk R. Problems of Debt Policy of Ukraine in the External Borrowing Market and Solutions	68
Strochenko N. Grain Exports and Resource Economy of Ukraine: Ecological Standardization and Certification	75
Tkach E., Tkach S. Causes and Consequences of Exchange Rate Dynamics in Ukraine	81
Trohliuk T. Ecological and Economic Conflicts: Agricultural Use or Cultivation Biomass Second Generation	85
Kharlamova G., But'kovsky V. Environmental Safety Index: the Concept and Evaluation	92
Chernyak O., Komashko O. The Simon Kuznets's Influence on the Development of Econometrics and Environmental Economics	98
Chornous G. Development of the Intellectual Agent-Oriented System for Decision Support at Enterprise	101
Shumaeva M. Index Model of Development of the Information Society of Ukraine Based on ICT-Indexes	109
Appendix 1 Annotation and References (in Latin) (Transliteration / Transcription)	118
Appendix 2 Information about Authors (Meta-Data)	134

10. Morgan, R.M., Hunt, S.D. 1994. The commitment-trust theory of relationship marketing. *Journal of Marketing* 58 (3): 20 – 38).
11. Lee, J., Moray, N. Trust, control strategies and allocation of function in human-machine systems // *Ergonomics*. 1992. V. 35. P. 1243-1270.
12. Lewandowsky, S., Mundy, M., Tan G.P.A. The dynamics of trust: Comparing humans to automation // *Journal of Experimental Psychology: Applied*. 2000. V. 6, P. 104-123.
13. Mayer, R.C.; Davis, J.H. and Schoorman, F.D. An integrative model of organizational trust. *Academy of Management Review*, 20, 3 (1995), 709–734.

14. Gefen, D. Reflections on the dimensions of trust and trustworthiness among online consumers. *ACM SIGMIS Database*, 33(3) (2002), 38–53.
15. Hofstede, G. Motivation, leadership and organization: Do American theories apply abroad? *Organizational Dynamics*, 9, 1 (1980), 42–63.
16. 7 проверенных способов завоевать доверие посетителей интернет-магазина. – Режим доступа: <http://www.segodnya.ua/economics/enews/7-proverennyh-sposobov-zavoevat-doverie-posetiteley-internet-magazina-438331.html>

Надійшла до редколегії 14.05.14

Т. Дубовик, канд. екон. наук, доц.
Киевский национальный торгово-экономический университет, Киев

КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ ДОВЕРИЯ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ К ИНТЕРНЕТ-МАГАЗИНАМ

В статье описана концептуальная модель исследования основных факторов, которые влияют на доверие потребителей к интернет-магазину: надежность интернет-магазина и информационной системы для совершения покупок в Интернете, факторы этической интерактивности, интернет-маркетинговые коммуникации интернет-магазина и другие факторы. Определена степень индивидуальной склонности потребителя доверять, которая отражает черты личности, культуру и предыдущий опыт. Предложено имплементировать признаки доверия потребителей через элементы сайта интернет-магазина.

Ключевые слова: доверие потребителей в Интернете, модель доверия потребителей к покупкам в Интернете, интернет – торговля, сеть Интернет, интернет – магазин.

T. Dubovyk, PhD in Economics, Associate Professor
Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv

CONCEPTUAL MODEL OF CONSUMERS TRUST TO ONLINE SHOPS

In the article the conceptual model of the major factors that influence consumers trust in online shop: reliability of online store, reliable information system for making purchases online, factors of ethic interactiveness (security, third-party certification), internet-marketing communications of online-shop and other factors – that is divided enterprises of trade and consumers (demographic variables, psychological perception of internet-marketing communications, experience of purchase of commodities are in the Internet). The degree of individual customer trust propensity which reflects the personality traits, culture and previous experience. An implement signs of consumer confidence due to site elements online shop – graphic design, structured design, design of content, design harmonized with perception of target audience.

Keywords: consumers trust on Internet, model of trust of consumers to the purchases on Internet, e-commerce, a network is the Internet, online-shop.

Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics, 2014; 160: 37-42

УДК 336.581

JEL O 31, Q 32

В. Зянько, асп.
Вінницький національний технічний університет, Вінниця

РОЗРОБКА МОДЕЛЕЙ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розроблено три економетричні моделі венчурного інвестування інноваційної діяльності, котрі дозволяють здійснювати прогнозування обсягів венчурного інвестування інноваційної діяльності. Виявлені фактори, від яких залежить значення кількості венчурних фондів, вартості чистих активів усіх венчурних фондів та вартості чистих активів одного венчурного фонду. Виявлено конкретний вплив цих факторів на значення модельованих змінних, що дозволяє передбачати можливі обсяги венчурного інвестування в Україні.

Ключові слова: модель венчурного інвестування, інноваційний розвиток, економетричне моделювання, інноваційна діяльність.

Постановка проблеми. Однією з основних проблем на шляху розвитку венчурного інвестування є занадто високий фінансовий ризик, що супроводжує практично кожен інноваційний проект, для зменшення якого вчені-економісти дедалі частіше вдаються до використання економіко-математичних методів розрахунку основних економічних показників, побудови на їх основі таблиць та графіків. Це дозволяє, по-перше – інформаційно забезпечити прийняття обґрунтованих поточних та стратегічних управлінських рішень; по-друге – виявити на основі передбачення майбутньої економічної ситуації основні економічні тенденції і спрогнозувати більш-менш точно витрати на реалізацію ризикових інноваційних проектів.

Інновації є вирішальним чинником прогресу суспільства та підвищення конкурентоспроможності економіки будь-якої держави, а отже запорукою раціонального розподілу доходу та кращого задоволення людських потреб. Разом з тим, розробка й освоєння інновацій вимагають належного інвестиційного забезпечення. За недоступності внутрішніх традиційних джерел фінансових ресурсів інноваційної сфери (державного фінансування та банківського кредитування), насамперед, через надвисокі ризики, що їй притаманні, ця сфера потребує пошуку інших перспективних джерел інвесту-

вання, одним з яких є венчурне. Світовий досвід високорозвинених країн свідчить, що саме збільшення обсягів венчурних інвестицій та формування системи венчурного інвестування в масштабах національної інноваційної системи й економіки в цілому виступає одним із найбільш дієвих механізмів інтенсифікації інноваційного розвитку. Проте на шляху створення моделі венчурного інвестування інноваційної діяльності в Україні зустрічається чимало проблем. Неабиякою перешкодою є відсутність апробованих вітчизняною практикою організаційно-правових основ взаємодії бізнесу, держави і науки; низький рівень фінансування науки та інноваційних процесів; низька інноваційна активність підприємств; нерозвиненість внутрішнього ринку науково-технологічної та інноваційної продукції; недостатня діяльність щодо комерціалізації результатів наукових розробок і трансферт технологій тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Моделюванню соціально-економічних систем та процесів присвячені праці таких науковців, як О.І. Черняка, О.В. Комашко, А.В. Ставицького, О.В. Баженова [1; 2], В. М. Вовка, Н. А. Кізіма, В. М. Порохня, Т. С. Клебанова, В. В. Вітлінського, В. А. Небукіна [3] та ін., а теоретичні аспекти венчурного інвестування інноваційної

діяльності висвітлювались у роботах О.В. Бражко [4], О.Д. Рожко [5], В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов [6], В.Д. Базилевича [7], В.Л. Осецького [8] та інших дослідників. Однак наразі у вітчизняній науці практично відсутні критичні дослідження механізму побудови моделі венчурного інвестування інноваційної діяльності.

Метою роботи є розробка економетричних моделей венчурного інвестування інноваційної діяльності, які в сукупності дозволять з максимальною точністю здійснювати прогнозування можливих обсягів венчурного інвестування в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. За допомогою економетричних моделей можна здійснити ефективне прогнозування модельованого явища, маючи значення незалежних змінних моделі на прогнозний період. До основних переваг економетричних моделей слід віднести їх виключну пристосованість для практичного застосування. Також економетричні моделі чітко висвітлюють зв'язок та характер впливу факторів (незалежних змінних) на залежну змінну моделі – тобто явище, що моделюється. З цією метою також використовують еластичність незалежних змінних, яка буде обрахована далі.

Для ґрунтовнішого дослідження факторів, які так чи інакше впливають на обсяги венчурного інвестування,

здійснимо економетричне моделювання основних показників, а саме таких, як:

- кількість венчурних фондів;
- вартість чистих активів усіх венчурних фондів;
- вартість чистих активів одного венчурного фонду.

Підбір найефективнішої моделі здійснювався за допомогою прикладного програмного забезпечення "R" та шляхом відбору з довільно побудованих, різних за виглядом, адекватних моделей відсоткової ставки. Відбір серед адекватних моделей здійснювався за такими критеріями, як:

- значущість незалежних змінних;
- значення R^2 ;
- значення P-value;
- наявність автокореляції;
- наявність гетероскедастичності;
- наявність мультиколінеарності.

Отже, здійснимо моделювання кількості венчурних фондів.

Значення показників, на основі яких здійснювалися розрахунки, а саме регресори моделі (інфляція, споживчі ціни, депозитна відсоткова ставка, реальна ставка відсотка), які впливають на модельовану змінну (кількість венчурних фондів), значення кількості венчурних фондів (як фактичні, так і вже порашовані за моделлю (1)) занесено у табл. 1.

Таблиця 1. Значення незалежних змінних та фактичне значення кількості венчурних фондів, а також кількість венчурних фондів, обчислених за моделлю (1)*

Роки	Інфляція, споживчі ціни (%)	Депозитна відсоткова ставка (%)	Реальна ставка відсотка (%)	Реальна кількість венчурних фондів в Україні	Значення розраховані за моделлю (1)
2008	25,20	9,90	-8,60	636,00	635,84
2009	15,90	13,80	6,90	690,00	690,03
2010	9,40	10,60	1,90	755,00	755,51
2011	8,00	7,90	1,40	772,00	771,85
2012	0,60	13,00	9,60	817,00	816,76

* Джерело: розраховано автором на основі [9, 10]

Розглянувши різні моделі, що відрізняються за факторами та виглядом, було обрано найкращу модель кількості венчурних фондів, яка характерна для еконо-

$$k_{vf} = 851,9711 - 8,4019 \cdot \text{infl} - 1,4604 \cdot \text{dir} - 1,2053 \cdot \text{rir} , \tag{1}$$

де k_{vf} – кількість венчурних фондів в Україні; infl – інфляція, споживчі ціни; dir – депозитна ставка відсотка; rir – реальна ставка відсотка.

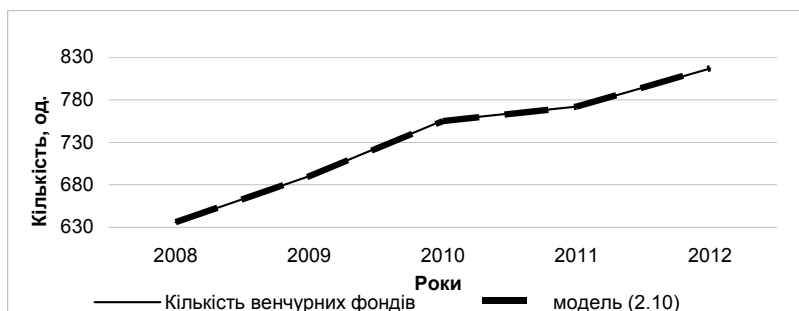
Побудована модель є адекватною, оскільки p-value достатньо мале ($p\text{-value} = 0,005418$). F-статистика практична ($F_{pr} = 18410$) значно більша за її теоретичне значення ($F_{teor}(0.99, 3, 2) = 99,17$).

міки України. Цю економетричну модель побудовано за даними табл. 1. Вона має такий вигляд:

Згідно з критерієм Дурібна-Уотсона автокореляція відсутня.

За критерієм Уайта гетероскедастичність відсутня.

Графічну інтерпретацію побудованої моделі проілюструємо на графіку (рис. 1).

Рис. 1. Графічна інтерпретація характерної для економіки України економетричної моделі кількості венчурних фондів (1) та їх фактичні значення

* Джерело: розраховано автором

Для представленої моделі (1) $R^2 = 0.9999$, що означає, що вона майже із 100-відсотковою точністю описує кількість венчурних фондів України через незалежні змінні. Це також видно із графіка (рис. 1), оскільки лінія реальних значень кількості венчурних фондів України практично співпадає зі значеннями, отриманими за допомогою моделі (1).

$$E_j = \hat{\beta}_j \frac{\bar{x}_j}{\bar{y}}, \quad j = \overline{1,5}, \quad (2)$$

де β_j – коефіцієнт біля відповідної змінної моделі (1);

$\bar{x}_j$ – середнє значення незалежної змінної; $\bar{y}$ – середнє значення залежної змінної.

Коефіцієнти еластичності показують, наскільки відсотків зміниться модельована змінна, при зміні котро-

Отже, кількість венчурних фондів в Україні на 99,9% залежить від значення реальної відсоткової ставки, депозитної відсоткової ставки та індексу споживчих цін.

Далі за формулою (2) визначимо коефіцієнти еластичності факторів, які впливають на кількість венчурних фондів України [1]

гось із факторів, що знаходяться у правій частині моделі, на 1%. Результати розрахунків коефіцієнтів еластичності незалежних змінних моделі, таких як індекс споживчих цін, депозитна відсоткова ставка та реальна ставка відсотка, занесено до табл. 2.

Таблиця 2. Коефіцієнти еластичності незалежних змінних моделі (1)*

Інфляція, споживчі ціни	Депозитна відсоткова ставка	Реальна ставка відсотка
-0,135071300	-0,002029369	-0,003670059

* Джерело: розраховано автором на основі [9, 10]

Варто зауважити, що між кількістю венчурних фондів та регресорами (факторами) моделі існує обернений зв'язок.

Таким чином, при збільшенні рівня індексу споживчих цін на 1% кількість венчурних фондів зменшується на 0,135 відсотка, що може бути пов'язано із збільшенням потенційних фінансових ризиків.

При збільшенні депозитної відсоткової ставки на 1% кількість венчурних фондів зменшується на 0,002 відсотка, що може бути пов'язано з тим, що деякі венчурні інвестори притримують свій капітал.

При збільшенні реальної ставки відсотка на 1% кількість венчурних фондів зменшується на 0,004 відсотка,

що може бути пов'язано з більш інтенсивнішою реакцією потенційних венчурних інвесторів.

Отже модель (1) має ґрунтовний економічний сенс і тому може бути використана на практиці.

Здійснимо **модельовання вартості чистих активів усіх венчурних фондів**, що функціонували в Україні у період із 2008 по 2012 рік. Значення показників, на основі яких здійснювалися розрахунки, а саме регресори моделі (дефлятор ВВП, відсоткова ставка спред, квазігроші), які впливають на модельовану змінну (вартість чистих активів венчурних фондів) (як фактична вартість, так і вже обчислена за моделлю (3)) занесено у табл. 3.

Таблиця 3. Значення незалежних змінних та фактичне значення вартості чистих активів венчурних фондів України, а також вартість чистих активів венчурних фондів, обчислених за моделлю (3)*

Роки	Дефлятор ВВП	Відсоткова ставка спред (ставка кредитування мінус депозитна ставка) (%)	Кількість квазігрошей (у грн.)	Вартість чистих активів усіх венчурних фондів	Значення розраховані за моделлю (1)
2008	260,10	7,50	255597069184,90	66662,00	66696,71
2009	294,10	7,10	212106963609,50	76028,00	75852,25
2010	334,50	5,30	266412419944,80	99236,00	99397,30
2011	382,40	8,00	322556443684,00	103657,00	103747,71
2012	413,00	5,40	393000343334,60	129498,00	129385,84

* Джерело: розраховано автором на основі [9, 10]

Розглянувши різні моделі, що відрізняються за факторами та виглядом, було обрано найкращу модель вартості чистих активів венчурних фондів, яка характе-

$$vtf = 1,154 \cdot 10^4 + 288 \cdot defGdp - 4,744 \cdot 10^3 \cdot irs + 6,277 \cdot 10^{-8} \cdot qm, \quad (3)$$

де: vtf – вартість чистих активів усіх венчурних фондів; $defGdp$ – дефлятор ВВП; irs – ставка відсотку спред; qm – кількість квазігрошей.

Побудована модель є адекватною, оскільки р-value достатньо мале ($p\text{-value} = 0,007232$). F-статистика практична ($F_{pr} = 10330$) значно більша за її теоретичне значення ($F_{teor}(0.99, 3, 2) = 99,17$).

рна для економіки України. Дану економетричну модель побудовано за даними табл. 3. Вона має такий вигляд:

Згідно з критерієм Дурібна-Уотсона автокореляція відсутня.

За критерієм Уайта гетероскедастичність відсутня.

Графічну інтерпретацію побудованої моделі проілюструємо на графіку (рис. 2).

Рис. 2. Графічна інтерпретація характерної для економіки України економетричної моделі вартості чистих активів венчурних фондів (3) та їх фактичні значення

* Джерело: розраховано автором

Для представленої моделі (3) $R^2 = 0.9999$, що означає, що модель майже ідеально описує вартість чистих активів венчурних фондів України через незалежні змінні. Це також помітно із графіка (рис. 2), так як лінія фактичних значень вартості чистих активів венчурних фондів практично співпадає зі значеннями, отриманими за допомогою моделі (3).

Отже, вартість чистих активів венчурних фондів в Україні на 99,9 % залежить від значення дефлятора

ВВП, відсоткової ставки спред (ставка кредитування мінус депозитна ставка) та кількості квазігрошей.

Далі за формулою (2) було обраховано коефіцієнти еластичності факторів, які впливають на вартість чистих активів венчурних фондів України. Значення цих коефіцієнтів занесено у табл. 4.

Таблиця 4. Коефіцієнти еластичності незалежних змінних моделі (3)*

Дефлятор ВВП	Відсоткова ставка спред (ставка кредитування мінус депозитна ставка)	Кількість квазігрошей (грн.)
1,0208210	-0,3339073	0,1915073

* Джерело: розраховано автором на основі [9, 10]

Таким чином, при збільшенні значення дефлятора ВВП на 1% вартість чистих активів венчурних фондів збільшується на 1,021 відсотка, що спричинено зниженням ціни споживчого кошика потенційних ресурсних придатків.

При збільшенні відсоткової ставки спред на 1% вартість чистих активів венчурних фондів зменшується на 0,334 відсотка, що пов'язано із зростанням невизначеності результатів.

При збільшенні кількості квазігрошей на 1% вартість чистих активів венчурних фондів збільшується на 0,192 відсотка. Така залежність спричинена тим, що саме квазігроші є основним компонентом грошової маси, саме вони є високоліквідними фінансовими активами, що використовуються переважно як засіб нагромадження, проте їх можна легко перевести у грошову готівку або чекові рахунки без ризику фінансових

втрат. У США частка квазігрошей в грошовій масі – 46,1 %, а в Україні – 27,0 % [11].

І саме присутність різноманітних складників квазігрошей свідчить про розвиненість грошового ринку, його можливості забезпечувати потреби національного ринку в гнучких грошових інструментах, які поєднують функції платежу та нагромадження.

Отже модель (3) має ґрунтовний економічний сенс і тому може бути використана на практиці.

Здійснимо **моделювання вартості чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд** за період із 2008 по 2012 роки. Значення показників, на основі яких здійснювалися розрахунки, а саме регресори моделі (дефлятор ВВП, відсоткова ставка спред, квазігроші), які впливають на модельовану змінну, у якості якої виступає вартість чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд (як фактична вартість, так і вже обчислена за моделлю (4)) занесено у табл. 5.

Таблиця 5. Значення незалежних змінних та фактичне значення вартості чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд, а також вартість чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд, обчислених за моделлю (4)*

Роки	Дефлятор ВВП	Відсоткова ставка спред (ставка кредитування мінус депозитна ставка) (%)	Кількість квазігрошей (у грн.)	Вартість чистих активів одного венчурного фонду	Значення розраховані за моделлю (4)
2008	260,10	7,50	255597069184,90	104,80	104,81
2009	294,10	7,10	212106963609,50	110,20	110,11
2010	334,50	5,30	266412419944,80	131,40	131,46
2011	382,40	8,00	322556443684,00	134,30	134,33
2012	413,00	5,40	393000343334,60	158,80	158,73

* Джерело: розраховано автором на основі [9, 10]

Розглянувши різні моделі, що відрізняються за факторами та виглядом, було обрано найкращу модель вартості чистих активів у розрахунку на один венчурний

фонд, яка характерна для економіки України. Дану економетричну модель побудовано за даними табл. 5. Вона має такий вигляд:

$$vf1 = 60,96 + 0,2112 \cdot defGdp - 4,472 \cdot irs + 8,864 \cdot 10^{-11} \cdot qm . \tag{4}$$

де vrf – вартість чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд; $defGdp$ – дефлятор ВВП; irs – ставка відсотку спред; qm – квазігроші.

Побудована модель є адекватною, оскільки p -value достатньо мале (p -value= 0.003928). F -статистика практична ($F_{pr} = 35030$) значно більша за її теоретичне значення:

$$F_{teor}(0.99, 3, 2) = 99,17 .$$

Згідно з критерієм Дурібна-Уотсона автокореляція відсутня.

За критерієм Уайтагетероскедастичність відсутня.

Графічну інтерпретацію побудованої моделі(4) проілюструємо на графіку (рис. 3).

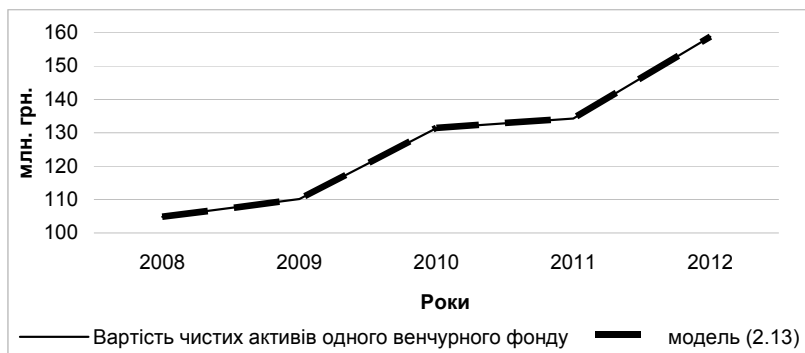

Рис. 3. Графічна інтерпретація характерної для економіки України економетричної моделі вартості чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд (4) та їх фактичні значення

* Джерело: розраховано автором

Для представленої моделі (4) $R^2 = 0.9999$, що означає, що модель майже на 100% описує вартість чистих активів одного венчурного фонду України через незалежні змінні. Це також помітно із графіка (рис. 3), так як лінія фактичних значень вартості чистих активів одного венчурного фонду практично співпадає зі значеннями, отриманими за допомогою моделі (4).

Отже, вартість чистих активів у розрахунку на один венчурний фонд в Україні, як і вартість чистих активів

усіх венчурних фондів, на 99,9 % залежить від значення дефлятора ВВП, відсоткової ставки спред (ставка кредитування мінус депозитна ставка) та кількості квазігрошей.

Нами оброблено коефіцієнти еластичності чинників, які впливають на вартість чистих активів одного венчурного фонду, за формулою (2). Значення цих коефіцієнтів занесено у табл. 6.

Таблиця 6. Коефіцієнти еластичності незалежних змінних моделі (4)*

Дефлятор ВВП	Ставка відсотку спред	Квазігроші
0,556155	-0,233845	0,200913

* Джерело: розраховано автором на основі [9, 10]

Так, як моделі (3) та (4) мають ті ж самі незалежні змінні, та описують одне і теж економічне явище (вартості чистих активів), коефіцієнти еластичності регресорів мають ту ж природу, що описана після таблиці 4.

Таким чином, при збільшенні значення дефлятора ВВП на 1% вартість активів одного венчурного фонду збільшується на 0,556 відсотка.

При збільшенні відсоткової ставки спред на 1% вартість чистих активів одного венчурного фонду зменшується на 0,234 відсотка.

При збільшенні кількості квазігрошей на 1% вартість активів одного венчурного фонду збільшується на 0,201 відсотка.

Тому модель (4) теж має ґрунтовний економічний сенс і тому може бути використана на практиці.

Висновки. Отже, розроблені економетричні моделі допомагають визначити фактори, від яких залежить значення кількості венчурних фондів, вартості чистих активів усіх венчурних фондів та вартості чистих активів одного венчурного фонду, а також виявити конкретний вплив цих факторів на значення модельованих змінних, що дозволяє передбачати можливі обсяги венчурного інвестування в Україні.

Виявлені фактори які чинять найбільший вплив на розвиток венчурних фондів та вартість чистих активів як усіх венчурних фондів так і окремо взятого венчурного фонду. Такими факторами є індекс споживчих цін, депозитна та реальна відсоткова ставка, дефлятор

ВВП, ставка відсотку спред, кількість квазігрошей. Вплив цих факторів на значення модельованих змінних полягає в тому, що зміна котроїсь із незалежних змінних (регресорів) в правій частині моделей (1, 3, 4) призводить до трансформації модельованої змінної відповідно до значення еластичності цієї змінної. Це дає змогу передбачати можливі обсяги венчурного інвестування в Україні за умови, що залежність, яка враховується в моделях, зберігатиметься у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Черняк О.І. Економетрика. Підручник / О.І. Черняк, О.В. Комашко, А.В. Ставицький, О.В. Баженова // За ред. О.І. Черняка. – Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. – 359 с. ISBN 978-966-439-236-2
2. Черняк О.І. Методологічні засади моделювання індексу цін стабільності / О.І. Черняк, О.В. Баженова // Економіка і прогнозування. – 2009. – № 3. – С. 123-133.
3. Современные проблемы моделирования социально-экономических систем: [монография] / В. М. Вовк, Н. А. Кизим, В. М. Порожня, Т. С. Клебанова, В. В. Витлинский, А. И. Черняк, В. А. Небукин и др. – Х.: ИД "ИНЖЭК", 2009. – 428 с.
4. Бражко О.В. Інновації, венчурне інвестування і маркетингові технології в умовах нової економіки / О.В. Бражко. Сталій розвиток економіки. Науково-виробничий журнал. 2' 2013 – № 19. – С. 12.
5. Рожко О.Д. Світовий досвід венчурного фінансування як сучасної форми інвестування / О.Д. Рожко, А.С. Слобоженюк // Дніпропетровський державний аграрний університет. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – 2013. – № 5.
6. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навчальний посібник / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с. – ISBN 978-611-01-0280-3.)

7. Базилевич В.Д. Суспільству знань інноваційного економіста / В.Д. Базилевич // Освіта. – 2009. – № 21-22. – С. 4-5.

8. Осецький В.Л. Стимулювання інноваційної діяльності в рамках формування регіональної інноваційної системи / В.Л. Осецький // Менеджмент у XXI сторіччі: методологія і практика: Міжнародні наук.-практ. конф., 16-17 травня 2013 р.: тези доп. – Полтава, 2013. – С. 114-116.

9. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.worldbank.org/country/Ukraine>

10. Українська асоціація інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaib.com.ua/>

11. Джус Ю. М. Про функції та типи грошей в сучасних економіках / Ю. М. Джус // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – М.: НУЛП, 2001. № 436. – С. 446-451.

Надійшла до редколегії 15.06.14

В. Зянько, асп.

Винницький національний технічний університет, Вінниця

РАЗРАБОТКА МОДЕЛЕЙ ВЕНЧУРНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Разработаны три эконометрические модели венчурного инвестирования инновационной деятельности, которые позволяют осуществлять прогнозирование объемов венчурного инвестирования инновационной деятельности. Выявлены факторы, от которых зависит значение количества венчурных фондов, стоимости чистых активов всех венчурных фондов и стоимости чистых активов одного венчурного фонда. Выявлено конкретное воздействие этих факторов на значение моделируемых переменных, позволяет предвидеть возможные объемы венчурного инвестирования в Украине.

Ключевые слова: модель венчурного инвестирования, инновационное развитие, эконометрическое моделирование, инновационная деятельность.

V. Zianko, PhD student

Vinnitsia national technical university, Vinnitsia

MODEL DEVELOPMENT OF VENTURE INVESTMENT OF THE INNOVATION ACTIVITY

There have been developed a three econometric models of venture investment of the innovation activity, which allow the prediction of the volume of venture capital investment of the innovation activity. Factors that affect the value of the numbers of venture funds, the net asset value of all venture capital funds and net asset value of one venture capital fund were detected. Also there has been detected the specific impact of these factors on the value of the simulated variables that allow to predict the possible volume of venture investment in Ukraine.

Keywords: model of venture capital investment, innovation development, econometric modeling, innovation activity.

Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics, 2014; 160: 42-48

УДК 339.138(075.8)

JEL M 31

М. Калиниченко, канд. екон. наук, доц.
Донецький національний університет, Донецьк

МУЛЬТИАТРИБУТИВНА КОНСТРУКЦІЯ ПРЕДМЕТА СУЧАСНОГО МАРКЕТИНГУ

У статті представлено результати дослідження предмету маркетингу як об'єкту наукового пізнання. У ході дослідження було проведено систематизацію визначень предмета маркетингу в спеціалізованій літературі, встановлено та розкрито сутність основних характеристик і атрибутів (структура) предмета, що відбивають всі можливі види об'єктів пізнання в маркетингу, виділено особливості визначення предмета маркетингу у вузькому й широкому значенні слова. Дано авторське визначення предмета маркетингу, в тому числі в межах процесного та системного підходів з урахуванням встановлених характеристик і атрибутів.

Ключові слова: предмет маркетингу; характеристики та атрибути предмету маркетингу; зміст та структура предмету маркетингу.

Актуальність теми дослідження. Сучасний маркетинг – це галузь знань та практичної діяльності, що активно розвивається та є синтезом теорії, практики й мистецтва [1]. Тому, не дивно, що маркетинг, як і будь-яка інша академічна дисципліна, повинен мати власний предмет дослідження. Результати аналізу теорії маркетингу показують, що сьогодні дослідження його предмету й методу особливо актуальні. Це зумовлено відсутністю однозначного розуміння і єдиної загальноприйнятої позиції в цьому питанні. Наукова дискусія в цьому напрямку практично не проводиться, що призводить до ототожнення об'єкта (ринку) або інструментів (товари, послуги, ідеї тощо) та предмета маркетингу.

Для маркетингу визнання вищезазначеної проблеми означає кризу науки, про що говорять С. Займан [2] та Є. Голубков [3]. Елементи кризи є ні що інше, як претензії до результатів науки. На думку Дж. О'Шоннесі, концепція маркетингу як всеосяжна філософія бізнесу має ряд обмежень: прийнятність концепції; проблеми застосування; неможливість врахувати всі слабкі та сильні сторони фірми; дотримання балансу інтересів; протистояння споживачеві [4].

Зазначені обставини вимагають розвитку теорії предмету маркетингу, який може йти шляхом її доповнення новими характеристиками (атрибутами), що відповідають вимогам сучасних ринкових відносин, а та-

кож підвищують результативність наукових досліджень та ефективність практичної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення предмету конкретної науки передбачає розгляд попередніх результатів дослідження. Однак питання про предмет маркетингу досі є відкритим і не отримало належного висвітлення в сучасній економічній літературі, хоча в багатьох навчальних виданнях автори дають свої визначення предмету маркетингу. Серед фахівців, які системно вивчали зміст і структуру предмету маркетингу в першу чергу слід назвати Є. Голубкова [3] та Дж. О'Шоннесі [4].

Так, Дж. О'Шоннесі зазначив, що "в якості предмету маркетингу вчені запропонували поняття обміну або угоди. Однак вибір як обміну, так і угоди в якості предмету маркетингу пов'язаний з труднощами. У соціології вже сформувався напрям, відомий як "теорія обміну", а угоди – просто форми обміну між людьми, при яких передається щось конкретне. Тому постало питання про відмінність підходів до проблем обміну в маркетингу, у соціології та в економіці. Важливо відзначити, що про обмін як про основний елемент аналізу в маркетингу більше говорять, ніж застосовують на практиці, хоча, звичайно, були й винятки. Для когось поняття "обмін" є безплідним, тобто позбавленим перспектив розвитку. Причина полягає в тому, що, відповідно до теорії обміну, споживачі прагнуть лише до максимальної виго-

© Калиниченко М., 2014

INFORMATION ABOUT AUTHORS (META-DATA)

Бохан Аліна Василівна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра міжнародної економіки, Київський національний торговельно-економічний університет

Контактна інформація: 097-781-77-55, Alina777@i.ua

Бохан Алина Васильевна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра международной экономики, Киевский национальный торговельно-экономический университет

Bokhan Alina – PhD in Economics, Kyiv National University of Trade and Economics, Department of international economy

Гаврилюк Олег Вікторович – доктор економічних наук, професор, завідувач відділу макроекономічного регулювання Науково-дослідного фінансового інституту Державної навчально-наукової установи "Академія фінансового управління"

Контактна інформація: 067-748-8-748; 099-604-23-24; gavriliuck@ukr.net

Гаврилюк Олег Викторович – доктор экономических наук, профессор, заведующий отделом макроэкономического регулирования Научно-исследовательского финансового института Государственной учебно-научного учреждения "Академия финансового управления".

Navyliuk Oleg – Doctor of Economics, Professor, Head of Department of macroeconomic regulation Financial Research Institute of the Academy of Financial Management.

Галушка Зоя Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та менеджменту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Контактна інформація: 050-677-53-00, (037)252-65-51, zoyagalushka@ukr.net

Соболєва Марина Валеріївна – магістр кафедри підприємництва, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Контактна інформація: 099-383-40-05, "marina soboljeva" hellogoodbye@ukr.net

Галушка Зоя Ивановна – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой экономической теории и менеджмента, Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича

Соболева Марина Валерьевна – магистр кафедры предпринимательства, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Halushka Zoia – Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of Department of Economics and Management Department, Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich

Soboljeva Maryna – master's degree of department of enterprise of the Kyiv national university named after Taras Shevchenko

Гражевська Анна Олександрівна – аспірантка кафедри економічної теорії, мікро- і макроекономіки, економічний факультет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Контактна інформація: 066-432-23-12, anna.grazhevaska@gmx.de

Гражевская Анна Александровна – аспірантка кафедри економічної теорії, мікро- і макроекономіки, економічний факультет, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Grazhevaska Anna – PhD student, Department of Economic Theory micro- and macroeconomics, Faculty of Economics, Taras Shevchenko National University of Kyiv

Демиденко Людмила Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Контактна інформація: 097-121-38-39, ldemydenko@yahoo.com

Демиденко Людмила Николаевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Demydenko Liudmyla – PhD in Economics, Associate Professor of Finance Department Taras Shevchenko National University of Kyiv

Демидюк Ольга Олександрівна – аспірантка кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Контактна інформація: 067-402-49-39, O_Demydiuk@mail.ru

Демидюк Ольга Александровна – аспірантка кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Demydiuk Olga – PhD student at "Economic theory, macro- and microeconomics" Department of the Faculty of Economics, Taras Shevchenko National University of Kyiv

Дубовик Тетяна Віталіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу і реклами, Київський національний торговельно-економічний університет

Контактна інформація: 067-759-00-91, Tatiانا_dubovik@i.ua

Дубовик Татьяна Витальевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры маркетинга и рекламы, Киевский национальный торговельно-экономический университет

Dubovyk Tetiana – PhD in Economics, Associate Professor, Senior Lecturer of the Department of marketing and advertising, Kyiv National University of Trade and Economics

Зянько Віталій Віталійович – аспірант, Вінницький національний технічний університет

Контактна інформація: 063-606-58-30 vzyanko@gmail.com

Зянько Виталий Витальевич – аспірант, Вінницький національний технічний університет

Zianko Vitalii – PhD student, Vinnytsia national technical university

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Faculty of Economics, Ukraine
 Vilnius University, Faculty of Economics, Lithuania
 Wroclaw University of Economics, Poland
 Middle East Technical University, Ankara, Turkey
 University "Lucian Blaga" of Sibiu, Romania
 CRDF

2^d INTERNATIONAL CONFERENCE

"THE GLOBAL CHALLENGES FOR ENVIRONMENTAL AND RESOURCE ECONOMICS
 IN CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES:
 SAFETY, SECURITY, AND SUSTAINABILITY"
 (GCERECEEC'2014)

<http://gcereceec.org.ua/>

October 9-11, 2014
 Faculty of Economics
 Taras Shevchenko National University
 Kyiv, Ukraine

DEAR COLLEAGUES,

Taras Shevchenko National University of Kyiv, one of the most famous institutions of higher education in Central and Eastern Europe, founded in 1834, is proudly inviting you to participate in the international conference "GCERECEEC'2014" to emphasize the significance and value of Central and Eastern Europe in development of the topic.

For thematic sessions, you are invited to contribute on the following topics:

- Economic valuation of the environment : stated and revealed preferences, experimental economics
- Sustainable Development: Agriculture, Energy, Economy, Education and Training, Public Awareness
- Agro-environmental policies : rural policies, farmers' behaviour, land use conflicts
- International trade and the environment: foreign direct investment, competitiveness
- Financial, economic and environmental crises
- Resources management: water and food security
- Environment and energy requirements: economic development
- Energy: biofuels, oil rent, energy technology transition and provision of energy services, new and renewable sources of energy
- Biodiversity: instruments for conservation, economic value, payments for ecosystem services
- Green Growth and sustainable energy and their contribution to security and stability
- Perspectives of Environmental Strategic Security
- Strategic alliances in different sectors and industries

Official languages: *English, Ukrainian, Russian.*

Invited speakers

Mosad Zineldin (Linnaeus University, Sweden)

Razvan Sorin Serbu (University "Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)

Hami Alpas (Middle East Technical University, Ankara, Turkey)

Eugenia Severyanina (CRDFGlobal – Ukraine)

Sabit Zeyniyev (Environmental and Labour Protection Department, "Tamiz Shahr" JSC, Baku, Azerbaijan)

SCIENTIFIC COMMITTEE:

THE CHAIRMAN OF THE ORGANIZING COMMITTEE – Rector, academician of National Academy of Sciences of Ukraine, Doctor of Sciences (Philosophy), Professor Leonid V. Hubersky

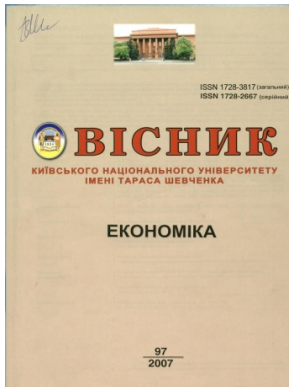
- Prof. H. Alpas (METU, Turkey)
- Prof. H. Bachev (Institute of Agricultural Economics, Sofia, Bulgaria)
- Prof. V. Bazylevych (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Prof. C. Batzios (Aristotle University of Thessaloniki, Greece)

- Prof. L. Cekanavicius(Vilnius University, Lithuania)
- Prof. O. Chernyak (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Prof. G. Druteikiene (Vilnius University, Lithuania)
- Prof. B. Fiedor (Wroclaw University of Economics, Poland)
- Prof. A. Gospodarowicz (Wroclaw University of Economics, Poland)
- Prof. V. Heyets (Institute of Economics and Forecasting, NAS of Ukraine, Ukraine)
- Prof. A. Ignatyuk (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Dr. G. Kharlamova (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Prof. J. Martinavicius(Vilnius University, Lithuania)
- Dr. B. Marza (University " Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)
- Prof. L. Mihaescu (University " Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)
- Prof. A. Miskinis (Vilnius University, Lithuania)
- Dr. S. Nate (University " Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)
- Prof. M. Piotrowska (Wroclaw University of Economics, Poland)
- Dr. R. Serbu (University " Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)
- Dr. E. Stoica (University " Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)
- Dr. E. Strautiu (University " Lucian Blaga" of Sibiu, Romania)
- Prof. Tagirov E. (UNESCO Institute for peace problems, MGA "Europe-Asia", Rep. Tatarstan)
- Prof. V.Vitlinsky (National Economic University of Kyiv, Ukraine)
- Prof. M. Zineldin (Linnaeus University, Sweden)

ORGANIZATIONAL COMMITTEE:

- Prof. O. Chernyak (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assoc.Prof., Dr. G. Kharlamova (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assoc.Prof., Dr. O. Rozhko (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assoc.Prof., Dr. V. Sazhenyuk (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assoc.Prof., Dr. N. Slushaenko (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assist., Dr. O. Banna (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assist., Dr. O.Polosmak (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Assist., Dr. V. Shpyrko (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Asist. S. Rybalchenko (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)
- Technical assistance: S.Yaschenko, D. Kerechanin

CALL FOR PAPERS

The deadline for submission of papers for the next issue of the Journal "BULLETIN OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV. ECONOMICS" ends on every month, 10th.

"BULLETIN OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV. ECONOMICS" is a peer-reviewed journal published monthly and dedicated to increasing the depth of research across economic field.

The "BULLETIN OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV. ECONOMICS" is a professional journal included in the list of peer-reviewed scientific periodicals published in Ukraine and rated by the methodology of the High Attestation Commission of Ukraine and the Ministry of Education of Ukraine.

The Journal has been published since 1958. Issued monthly.

ABSTRACTED AND INDEXED in:

RINC (E-Library), Ulrich's Periodicals Directory, Google Scholar, RepEc, Соционет, Index Copernicus (ICV 2013 = 6.54), CyberLeninka, OCLC WorldCat, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), Registry of Open Access Repositories (ROAR), The Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR), IDEAS, EconPapers, the Maksymovych Scientific Library of the Taras Shevchenko Kyiv National University, National Library of Ukraine Vernadsky Since 2013 "BULLETIN OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV. ECONOMICS" is published in **Ukrainian, Russian, English and German.**

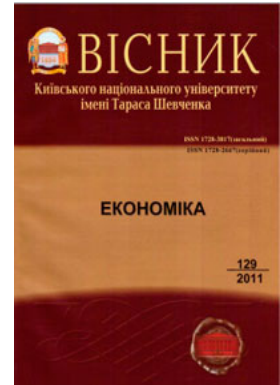
"BULLETIN OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV. ECONOMICS" welcomes the submission of manuscripts that meet the general criteria of significance and scientific excellence in this subject area, and will publish:

- Original articles in basic and applied research
- Case studies
- Critical reviews, surveys, opinions, commentaries and essays

Focus on:

- current problems of economic theory,
- international economics,
- business economics,
- management,
- theory of finances, banking,
- insurance,
- statistics,
- accounting and auditing,
- environmental safety,
- economic-mathematical modeling,
- information technology in the economy.

In case you accept this invitation, please follow the publishing guidelines as laid down: <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua> and kindly send us your manuscript by email to: visnuk.econom@gmail.com.

Наукове видання

ВІСНИК
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЕКОНОМІКА

Випуск 7(160)

Друкується за авторською редакцією

Оригінал-макет виготовлено Видавничо-поліграфічним центром "Київський університет"

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали. Рукописи та дискети не повертаються.

Формат 60x84^{1/8}. Ум. друк. арк. 16,3. Наклад 300. Зам. № 214-7203.
Гарнітура Arial. Папір офсетний. Друк офсетний. Вид. № Е7.
Підписано до друку 25.11.14

Видавець і виготовлювач
Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет"
01601, Київ, б-р Т. Шевченка, 14, кімн. 43
☎ (38044) 239 3222; (38044) 239 3172; тел./факс (38044) 239 3128
e-mail: vpc@univ.kiev.ua
http: vpc.univ.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1103 від 31.10.02